

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 2. marca 1881.

Obseg: Gospodarji, ki zemljiški davek plačujete, pozor! — Kako naj bi se v ljudski nadaljevalni šoli podučevalo o rudninskem gnoji. (Dalje.) — Obrtnija v Trnovsko-Uremski dolini. (Konec.) — Gospodarske novice. — Še enkrat slovenski jezik v duhovnih uradnih na slovenskem Štajerji. — Noč. — Slovensko slovstvo — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Gospodarji, ki zemljiški davek plačujete, pozor!

Zemljiški (gruntni) davek je zdaj vsacemu posestniku odmerjen, vendar to ni še prav zadnja vladna beseda, odprt je še čas 45 dni od 1. marca (sušca) za reklamacije, to je, za pritožbe. Zoper tarife, ki so po novem zemljiškem davku določene, ne velja nobena pritožba več, kajti tarife se ne bodo več prenavljale, al marsikaj drugega je, kar je morebiti krivično vcenjenega, zoper to pa je pritožba pripuščena. Najvažnejše je to, če posestnik svojo njivo, vinograd itd. iz 1. vrste more potisniti v 2., iz 2. v 3. vrsto in tako naprej.

Ker take pritožbe zahteva pravica, da se nikomur ne zgodi krivica, zato je po postavi od 28. marca leta 1880. bilo določeno, da se čas za pritožbe prične s 1. marcijem letošnjega leta. Po takem se je ta čas pričel včeraj, in misliti smemo, da so zadnjo nedeljo vsa županstva razglasila posestnikom pouk, kako naj se vedejo, da svoje pritožbe prav opravijo.

Naj naznanijo tudi „Novice“ razglasilo, ki so ga kranjska županstva posestnikom objavila. Glasí se tako:

„Po členu VII. zakona od 28. marca 1880. l. (drž. zak. št. 34) razglasa se, da se reklamacije ali pritožbe zoper vcenitev zemljiškega davka pričnó s 1. marcijem 1881. leta.

Pravico pritoževati se zoper vcenitev imajo občine, zastopniki občinam ne pridruženih grajščin, kakor tudi vsak posamezni zemljiški posestnik, in sicer ravno tako zaradi svojih, kakor zaradi tujih zemljišč: a) če je zemljišče napačno vpisano; b) če prostor ni prav izmerjen; c) če se v postavljenih izračunih nahajajo kakošni pogreški; d) če tega ne kažejo prav, ali je kakošno posamesno zemljišče davku podvrženo, ali njega prosto; e) če zemljišče v vrstilni tarifi ni prav vcenjeno.

Pritožbe, do katerih imajo udeležniki po rečenih določilih pravico, morejo se v neprestopnem roku 45 dni od dneva tega razglasila, in sicer po prosti volji pritožnikov ali pri okrajni cenilni komisiji, ali pri županu pismeno podajati, ali pa z besedo na zapisnik pripovedovati.

Praviloma se okrajna cenilna komisija nič več ne ozira na pritožbe, ki jej dohajajo, kedar je njim odprti rok že minul.

Ako bi se pa vendar ta določni 45dnevni rok za pritožbe iz posebnih vzrokov za nedostatnega pokazal, bode vlada po izimku dovolila, da se pritožni rok primerno podaljša.

Ves čas pritožnega roka bodo okrajni pregled in po vrstah sestavljene tarife za ves okraj pri okrajni cenilni komisiji, a parcelni zapisnik, mapni načrti, abecedni imenik in osobni izpiski iz merilnega in cenilnega prevdarka (posestni listi) za posamezne posestnike v uradu župana razpoloženi, da jih more pregledati vsak udeležnik, ki bi se morebiti hotel pritožiti zoper nje.

Dalje se dostavlja, da je župan pooblaščen, osobne izpiske iz merilnega in cenilnega prevdarka (posestne liste) posameznim posestnikom izročati, a da je porok zato, da se ti posestni listi c. k. okrajni cenilni komisiji spet praviloma povrnejo.

Ako tedaj posamezni zemljiški posestniki želé, da se jim izroče osobni posestni listi, morejo take liste dobiti pri županu, ako mu njih prejem potrdijo s tem pogojem, da se dotični posestnik zaveže, posestni list vsaj z minulim pritožnim rokom županu v neizpremenjenem stanju povrniti, ali pa plačati znesek, kolikor bi novo izdelovanje poškodovanega ali izgubljenega posestnega lista stalo.

Tisti posamezni zemljiški posestniki, ki pod zgoraj opisanimi pogoji ne vzemo posestnih listov, morejo jih pregledati o pritožnem roku pri županu.

Da se olajša podajanje pisanih pritožeb, dobivajo se pri županu tiskane pōle po 1½ krajc. —

Mogoče je, kakor gori rečeno, da se čas pritožeb o posebnih okoliščinah podaljša, — al nikomur ni določenega časa zamuditi!

Kako naj bi se v ljudski nadaljevalni šoli podučevalo o rudninskem gnoji.

Spisal Anton Dergane.

(Dalje.)

Malec ali sadra.

(Konec.)

Kedaj in kako mora se pa posadrti polje, da ne bili bi stroški in delo zastonj, ako zgodilo bi se to nepravilno in v nepravem času?

Večletna skušnja uči nas, da najboljši letni čas za to je pomlad in sicer veliki traven. Zjutraj po zdatni